UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2023/1840

z 10. mája 2023

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2021, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2021, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre zahraničné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0088/2023),

A. keďže Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) je zodpovedná za riadenie administratívnych výdavkov svojho ústredia v Bruseli a za sieť 144 delegácií a úradov Únie;

B. keďže zodpovednosť ESVČ sa rozšírila na administratívne riadenie zamestnancov Komisie v delegáciách prostredníctvom série dohôd o úrovni poskytovaných služieb (SLA);

C. keďže úlohou delegácií je zastupovať Úniu a jej občanov na celom svete prostredníctvom sietí a partnerstiev a podporovať hodnoty a záujmy Únie;

D. keďže osobitosť ESVČ je naďalej v jej povahe a pôvode, ako to bolo v čase, keď bola vytvorená zlúčením zamestnancov bývalých oddelení vonkajších vzťahov Rady a Európskej komisie, do ktorých boli začlenení diplomati z členských štátov;

E. keďže podľa vnútorných pravidiel ESVČ pôsobí generálny tajomník ESVČ pre inštitúciu ako povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním a generálny riaditeľ pre riadenie zdrojov má úlohu hlavného povoľujúceho úradníka vymenovaného subdelegovaním;

F. keďže plnenie rozpočtu sa riadi nariadením o rozpočtových pravidlách a vnútornými pravidlami plnenia rozpočtu ESVČ;

1. konštatuje, že rozpočet ESVČ patrí do okruhu 7 viacročného finančného rámca „Európska verejná správa“, na ktorú bola v roku 2021 vynaložená celková suma 10,7 miliardy EUR; konštatuje, že rozpočet ESVČ (platby vrátane príspevkov Komisie) predstavuje približne 9 % celkového administratívneho rozpočtu v okruhu 7 VFR;

2. poznamenáva, že Európsky dvor audítorov (ďalej len „Dvor audítorov“) vo výročnej správe za rozpočtový rok 2021 zvýšil vzorku transakcií v oddiele Administratíva zo 48 v roku 2020 na 60 v roku 2021;

3. berie na vedomie informáciu Dvora audítorov, že jeho dlhoročná prax naznačuje, že tieto výdavky sú celkovo nízkorizikové; vyzýva však Dvor audítorov, aby do nasledujúcich výročných správ zahrnul komplexnejšie údaje týkajúce sa dokončenia všetkých požiadaviek potrebných na konzistentný postup udeľovania absolutória;

4. konštatuje, že Dvor audítorov uvádza, že zistil dve vyčísliteľné chyby v platbách vykonaných ESVČ, pričom jedna sa týkala neexistencie podkladovej zmluvy na služby získané delegáciou Únie a druhá sa týkala príspevkov vyplatených zamestnancovi, ktorý neoznámil nedávne zmeny vo svojej osobnej situácii;

5. s uspokojením poznamenáva, že Dvor audítorov takisto konštatuje, že nezistil žiadne závažné problémy so systémami dohľadu a kontroly, ktoré preskúmal v ESVČ;

6. okrem toho konštatuje, že Dvor audítorov v roku 2015 zistil významné nedostatky týkajúce sa postupov verejného obstarávania a prijímania zamestnancov organizovaných delegáciami Únie; konštatuje, že Dvor audítorov v roku 2021 skontroloval prijatie opatrení na základe týchto pripomienok, a to tým, že preskúmal vzorku desiatich postupov obstarávania a ôsmich postupov prijatia miestnych zamestnancov v delegáciách Únie; konštatuje, že ESVČ v roku 2019 zlepšila proces verejného obstarávania zjednodušením a modernizáciou pracovných postupov v delegáciách Únie, centralizáciou niektorých procesov na ústredí, vytvorením nových vzorov dokumentácie k verejnému obstarávaniu a že zrevidovala pravidlá a podmienky zamestnávania miestnych zamestnancov v delegáciách Únie a vykonala *ex ante* kontroly pred ich prijatím do zamestnania; napokon so znepokojením konštatuje, že Dvor audítorov v piatich z desiatich preskúmaných postupov verejného obstarávania zistil určité nedostatky v tom, ako delegácie Únie uplatňovali pravidlá verejného obstarávania, a zistil určité nedostatky vo všetkých ôsmich postupoch prijímania miestnych zamestnancov; vyzýva ESVČ, aby prijala opatrenia na vyriešenie problémov vedúcich k chybám zisteným vo verejnom obstarávaní a zabránila porušeniam príslušných pravidiel v budúcnosti;

7. dôrazne nabáda ESVČ, aby prijala vhodné opatrenia, ako je posilnenie odbornej prípravy a zlepšenie usmernení a vzorov pre dokumentáciu k verejnému obstarávaniu s cieľom znížiť počet chýb v postupoch verejného obstarávania a nábore zamestnancov organizovaných delegáciami Únie a aby o prijatých opatreniach informovala orgány udeľujúce absolutórium;

Rozpočtové a finančné riadenie

8. konštatuje, že rozpočet ESVČ na rok 2021 predstavoval 767 626 000 EUR, čo je nárast o 5,0 % oproti roku 2020, čo bol podobný nárast ako v roku 2020, keď sa rozpočet zvýšil o 5,2 % oproti roku 2019; poznamenáva, že ESVČ okrem svojho vlastného rozpočtu disponovala aj sumou 211 200 000 EUR (vrátane pripísaných príjmov a prenesených súm) od Komisie na pokrytie administratívnych nákladov na svojich zamestnancov pracujúcich v delegáciách Únie; konštatuje, že ESVČ dostala okrem iných súm aj príspevky na pokrytie spoločných nákladov zamestnancov Európskeho rozvojového fondu v delegáciách, čím sa celkové rozpočtové sumy (viazané rozpočtové prostriedky) spravované ESVČ zvýšili na 1 091,1 milióna EUR;

9. konštatuje, že v roku 2021 bolo vyčerpaných 99,4 % konečného rozpočtu ESVČ v záväzkoch, čo je viac ako v roku 2020, keď bolo vyčerpaných 95,0 %; konštatuje, že v platbách bolo vyčerpaných 84,5 % rozpočtu na rok 2021, čo je o niečo viac ako v roku 2020, keď bolo vyčerpaných 82,3 %;

10. konštatuje, že konečný rozpočet ústredia ESVČ po prevodoch dosiahol 295 miliónov EUR, z čoho sa vyčerpalo 290,5 milióna EUR, čo predstavuje 98,5 %; konštatuje, že v platbách bolo vyčerpaných 238,3 milióna EUR, čo predstavuje 80,8 %;

11. konštatuje, že konečný rozpočet delegácií ESVČ po presunoch predstavoval 472,6 milióna EUR, z čoho sa vyčerpalo 472,4 milióna EUR, čo predstavuje 99,9 %; konštatuje, že v platbách bolo vyčerpaných 410,1 milióna EUR, čo predstavuje 86,8 %;

12. konštatuje, že v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 sa počas roka 2021 zvýšil rozpočet na IT, zatiaľ čo rozpočet rôznych položiek vrátane miezd sa znížil; konštatuje, že ESVČ informovala rozpočtový orgán o troch presunoch počas roka 2021, z ktorých dva sa uskutočnili v súvislosti s dodatočnými výdavkami spôsobenými pandémiou ochorenia COVID-19 a koncoročným odsúhlasením;

13. konštatuje, že ESVČ v roku 2021 uskutočnila 131 352 platieb, z ktorých 115 060, čo predstavuje 87,6 %, bolo uhradených v stanovenej lehote; ďalej konštatuje, že priemerná lehota čistej platby bola 18 dní a že podiel elektronickej fakturácie bol 24 %;

14. s uspokojením konštatuje, že ESVČ podpísala značný počet dohôd o úrovni služieb predovšetkým s Komisiou, ale aj s inými inštitúciami, ktoré sa týkajú viac ako 70 rôznych služieb poskytovaných 16 subjektmi; ďalej konštatuje, že účtovník Komisie (Generálne riaditeľstvo pre rozpočet) stále pracuje ako účtovník ESVČ, ale že ESVČ zvýšila svoju vlastnú kapacitu na vykonávanie niektorých účtovných funkcií a tiež účtovných funkcií delegácií;

15. s uspokojením konštatuje, že počet dohôd o spoločnom umiestnení, v rámci ktorých členské štáty a iné subjekty Únie umiestňujú svojich zamestnancov v delegáciách Únie, naďalej rastie, pričom sa dosiahlo 115 dohôd v 67 delegáciách Únie s celkovo 36 partnermi;

Vnútorné riadenie, výkonnosť a vnútorná kontrola

16. konštatuje, že ESVČ v roku 2021 uskutočnila najväčšiu reorganizáciu služby od jej vzniku v roku 2011, pričom zriadila šesť veľkých geografických oddelení a kanceláriu generálneho tajomníka s cieľom lepšie zohľadniť súčasnú geopolitickú situáciu; konštatuje, že v záujme lepšieho zvládania dezinformácií bolo vytvorené aj nové riaditeľstvo pre strategickú komunikáciu a prognózovanie, a to zlúčením dvoch oddelení pre strategickú komunikáciu a oddelenia pre politické plánovanie a strategické prognózovanie;

17. konštatuje, že pracovné podmienky ESVČ boli v roku 2021 naďalej výrazne ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19; konštatuje najmä, že úspory sa dosiahli najmä na mzdách v dôsledku pomalšieho prijímania zamestnancov a na služobných cestách, stretnutiach, konferenciách atď.; konštatuje, že pandémia takisto vytvorila možnosti šírenia dezinformácií a zahraničnej manipulácie a zasahovania, a preto sa stala ďalšou výzvou pre ESVČ;

18. konštatuje, že ESVČ v roku 2021 čelila niekoľkým bezpečnostným krízam v Afganistane, Saheli a Etiópii, v ktorých pomerne neskoro informovala o zmenách na mieste a reagovala na ne, čo viedlo k rýchlej evakuácii personálu Únii;

19. s uspokojením konštatuje, že v roku 2021 nepredložila výhrady žiadna delegácia Únie;

20. konštatuje, že rôzne aspekty práce ESVČ kontroluje jej vnútorný audítor, Útvar pre vnútorný audit Komisie a Dvor audítorov; konštatuje, že hoci je dôležité zabezpečiť dôkladné kontroly a audity, rovnako dôležité je vyhnúť sa duplicite;

21. s uspokojením konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit Komisie vo svojej Výročnej správe o vnútorných auditoch vykonaných v roku 2021, ktorá sa týka troch predchádzajúcich auditov súvisiacich s koordináciou medzi Komisiou a ESVČ, dospel k záveru, že všetky odporúčania boli vykonané;

22. konštatuje, že odbor vnútorného auditu (ďalej len „IAD“) ESVČ sa vo svojom pláne na obdobie 2018 – 2021 zameral predovšetkým na výdavky na zamestnancov, ktoré predstavujú viac ako 50 % výdavkov ESVČ; konštatuje, že plán IAD na obdobie 2022 – 2024 sa zameria na ďalšie oblasti, ktoré doteraz neboli zahrnuté, ako napríklad bezpečnosť, infraštruktúra a IT; žiada ESVČ, aby orgán udeľujúci absolutórium informovala o výsledkoch tohto vnútorného auditu;

23. s uspokojením konštatuje, že všetky finančné transakcie rozpočtu ESVČ zaznamenané počas rozpočtového roka 2021 sa kontrolujú prostredníctvom náhodných stratifikovaných vzoriek s použitím metodiky podobnej tej, ktorú používa Európsky dvor audítorov;

Ľudské zdroje, rovnosť a dobré podmienky zamestnancov

24. konštatuje, že na konci roka 2021 pracovalo v ESVČ 5 072 zamestnancov, z toho 2 303 (45,4 %) v ústredí ESVČ a 2 769 (54,6 %) v delegáciách a úradoch Únie na celom svete; konštatuje, že to predstavuje výrazný nárast o 9,2 % zo 4 643 zamestnancov v roku 2020, z ktorých 2 286 pracovalo v ústredí ESVČ a 2 357 v delegáciách a úradoch; konštatuje, že k väčšine nárastov došlo v delegáciách a úradoch, kde bolo z rozpočtu Komisie do rozpočtu ESVČ presunutých viac ako 450 miest miestnych zamestnancov; napokon konštatuje, že ESVČ dostala v roku 2021 od rozpočtového orgánu ďalších 47 ekvivalentov plného pracovného času;

25. konštatuje, že na konci roka 2021 tvorilo personál 1 706 úradníkov a dočasných zamestnancov, 1 543 miestnych zamestnancov, 567 zmluvných zamestnancov, 467 vyslaných národných expertov, 43 mladších odborníkov v delegáciách Únie a 746 ostatných externých zamestnancov a stážistov; napokon konštatuje, že okrem toho bolo v delegáciách Únie zamestnaných 3 327 zamestnancov Komisie;

26. konštatuje, že v roku 2021 predstavovali ženy 46,7 % zamestnancov ESVČ, čo je o niečo menej ako 48,7 % na konci roka 2020; konštatuje však, že ženy predstavujú 37,4 % pozícií AD, čo je nárast oproti 37,3 % v roku 2020; s uspokojením konštatuje, že došlo k relatívnemu nárastu počtu žien na všetkých riadiacich pozíciách, pričom počet žien v strednom manažmente sa zvýšil z 32,7 % v roku 2020 na 35,4 % v roku 2021, zatiaľ čo počet žien vo vyššom manažmente sa zvýšil z 25,5 % na 26,3 % a počet žien na pozícii vedúcej delegácie sa zvýšil z 27,1 % na 29,4 %; nabáda ESVČ, aby išla príkladom pri zvyšovaní počtu žien na pozíciách vedúcich delegácií a angažovala sa vo feministickej diplomacii, najmä v tretích krajinách s nižšími štandardmi v oblasti rodovej rovnosti, s cieľom podporovať práva žien a inkluzívnu správu vecí verejných;

27. víta skutočnosť, že ESVČ vymenovala veľvyslanca pre rodovú rovnosť a rozmanitosť s cieľom zvýšiť informovanosť a zohľadnenie v diplomacii, politickom dialógu a politických rozhodnutiach; ďalej víta, že ESVČ v rámci stratégie #NoWomanNoEUDiplomacy otvára mentorské programy pre ženy na pozíciách AST a nižších pozíciách AD s cieľom ponúknuť im kariérny postup na vyššie pozície; vyzýva ESVČ, aby sa naďalej zameriavala na zabezpečenie rodovej vyváženosti zamestnancov a manažmentu a aby podávala orgánu udeľujúcemu absolutórium správy o iniciatívach a pokroku v dosahovaní tohto cieľa;

28. vyzýva na zavedenie účinných stratégií odbornej prípravy v oblasti rodovej rovnosti v ESVČ; zdôrazňuje význam investovania do zdrojov a odborných znalostí v záujme rozvoja stratégií odbornej prípravy a vzdelávania zameraných na uplatňovanie prístupu rodovej rovnosti v medzinárodných politikách a programoch, aby sa v rámci ESVČ dosiahla skutočná zmena kultúry; upresňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať začleňovaniu mechanizmov rodovej rovnosti, rodovému rozpočtovaniu, posudzovaniu vplyvu na rodovú rovnosť a boju proti rodovo motivovanému násiliu; navrhuje, aby sa prijal komplexný program odbornej prípravy s cieľom primerane vykonávať akčný plán pre rodovú rovnosť III na všetkých úrovniach ESVČ;

29. s uspokojením konštatuje, že medzi zamestnancami sú všetky členské štáty a že najmä relatívny počet zamestnancov z členských štátov, ktoré pristúpili v roku 2004 alebo neskôr (EÚ13), sa zvýšil a zabezpečil primeranejšie rozdelenie celkového počtu zamestnancov; zdôrazňuje však, že vysoká nerovnováha pretrváva na úrovni riadenia napriek opakovaným výzvam Európskeho parlamentu na riešenie tohto problému; je znepokojený tým, že medzi veľvyslancami ESVČ je zastúpených len 24 členských štátov a že rozdelenie je nerovnomernejšie a že päť členských štátov s najväčším počtom veľvyslancov (Francúzsko 19, Nemecko 18, Španielsko 17, Taliansko 16 a Belgicko 12) má 82 zo 135 pracovných miest, čo predstavuje 61 %; zdôrazňuje svoje znepokojenie nad geografickou nerovnováhou, pokiaľ ide o pozíciu vedúcich delegácií, a opakuje svoju výzvu ESVČ, aby pokračovala v zlepšovaní geografickej rovnováhy s cieľom zabezpečiť riadne zastúpenie štátnych príslušníkov zo všetkých členských štátov;

30. zdôrazňuje, že členské štáty EÚ13 zahŕňajú približne 23 % obyvateľstva Únie; konštatuje, že počet stredných manažérov z členských štátov EÚ13 sa zvýšil z 13,8 % v roku 2020 na 16,2 % v roku 2021, počet vyšších manažérov z týchto krajín sa zvýšil zo 7,3 % na 8,9 % a počet veľvyslancov z týchto krajín sa zvýšil zo 14,1 % v roku 2020 na 18 % v roku 2021; zdôrazňuje, že ESVČ musí rovnako ako všetky inštitúcie Únie zabezpečiť pomerné zastúpenie všetkých členských štátov pri súčasnom rešpektovaní spôsobilostí a zásluh kandidátov; naliehavo vyzýva ESVČ, aby zaručila geografickú rovnováhu s cieľom zabezpečiť primerané zastúpenie štátnych príslušníkov všetkých členských štátov a preukázať tak ich rozmanitosť, ako sa stanovuje v článku 27 služobného poriadku úradníkov, opakuje svoju výzvu, aby ESVČ pokračovala v interakcii s členskými štátmi s cieľom presadzovať svoje pozície v rámci národných diplomatických sietí a akademickej obci;

31. so znepokojením konštatuje, že v roku 2021 bolo v ústredí ESVČ neobsadených 15 pracovných miest stredného manažmentu a päť pracovných miest vyššieho manažmentu a päť pracovných miest stredného manažmentu v delegáciách Únie, ktoré boli neobsadené v priemere tri mesiace, a že počas týchto neobsadených pracovných miest pôsobilo 15 zamestnancov v riadiacich funkciách; nabáda ESVČ, aby lepšie propagovala svoje voľné pracovné miesta a kariérne príležitosti a aby preskúmala spôsoby, ako zlepšiť nábor pracovníkov;

32. konštatuje, že ESVČ pokračovala vo vykonávaní reformy podmienok pre miestnych zamestnancov a že 62 % miestnych zamestnancov sa zapojilo do reformy, čo spolu s novými zamestnancami prijatými po 1. júni 2020 znamená, že do 31. marca 2022 sa nové pravidlá vzťahovali na viac ako 66 % miestnych zamestnancov; vyzýva ESVČ, aby zlepšila odbornú prípravu a usmernenia týkajúce sa postupov prijímania miestnych zamestnancov v delegáciách Únie tak, aby boli v súlade so zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania;

33. konštatuje, že zamestnanci ESVČ sú oprávnení pracovať na diaľku až tri dni v týždni v ústredí ESVČ a jeden deň v delegáciách Únie; s uspokojením konštatuje, že ESVČ umožňuje zamestnancom v ústredí, ako aj vyslaným zamestnancom v delegáciách Únie pracovať na diaľku desať dní mimo miesta výkonu práce, pričom v osobitných situáciách možno túto lehotu predĺžiť na podporu kolegov, ktorých rodinná situácia je zložitá;

34. konštatuje, že počet osôb, ktoré boli práceneschopné z dôvodu choroby, sa v roku 2021 zvýšil o 9,3 %, pričom počet dní práceneschopnosti z dôvodu choroby sa zvýšil o 36 %; domnieva sa, že ide o pomerne veľký nárast, a vyzýva ESVČ, aby ďalej skúmala, či je možné urobiť niečo na zlepšenie fyzických a psychických pracovných podmienok, aby sa situácia v nasledujúcich rokoch zlepšila; vyzýva ESVČ, aby prijala potrebné opatrenia na zmiernenie rizika vyhorenia a na zabezpečenie dobrých pracovných podmienok svojich zamestnancov;

35. konštatuje, že ESVČ neuchováva údaje o zdravotnom postihnutí zamestnancov, ale že v prieskume určenom všetkým zamestnancom v ústredí ESVČ a delegáciách Únie odpovedalo 1 075 zamestnancov, z ktorých 24 uviedlo trvalé zdravotné postihnutie, zatiaľ čo 23 uviedlo krátkodobé alebo dočasné zdravotné postihnutie; okrem toho berie na vedomie, že ESVČ požiadala delegácie Únie, aby poskytli informácie o vhodnosti a prístupnosti priestorov a mesta, v ktorom sa nachádzajú, čo treba považovať za prvý krok k tomu, aby bolo možné vyslať do delegácií aj zamestnancov so zdravotným postihnutím; vyzýva ESVČ, aby naďalej podávala správy o pokroku dosiahnutom pri integrácii osôb so zdravotným postihnutím do služby;

36. víta, že ESVČ má rôzne programy vysielania a výmeny zamestnancov s členskými štátmi EÚ, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami a inštitúciami Únie vrátane Európskeho parlamentu; víta najmä skutočnosť, že vzhľadom na zlepšenie situácie v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 bolo možné obnoviť program medzi ESVČ a Európskym parlamentom od novembra 2021;

37. víta skutočnosť, že ESVČ prijíma pomerne veľký počet stážistov v ústredí aj v delegáciách Únie, celkovo 461 stážistov, čím dáva mnohým mladým ľuďom príležitosť vyskúšať si prácu v inštitúcii Únie; ďalej poznamenáva, že všetci stážisti v ústredí dostávajú mesačný grant, zatiaľ čo väčšinu stážistov v delegáciách (96 %) platila ESVČ alebo iné inštitúcie; vyzýva ESVČ, aby podnikla príslušné kroky na zabezpečenie toho, aby všetci jej stážisti dostávali dôstojnú odmenu;

38. nabáda, aby sa pokračovalo v úsilí o omladenie hlavných zamestnancov ESVČ a vytvorenie stáleho, špecializovaného európskeho diplomatického zboru organizáciou pravidelných špecializovaných verejných výberových konaní zameraných na nábor jednotlivcov s rôznymi talentmi, zručnosťami a potenciálom;

Etický rámec a transparentnosť

39. konštatuje, že dodržiavanie pravidiel a noriem týkajúcich sa etického správania a transparentnosti je nevyhnutné pre všetky verejné inštitúcie a ešte viac pre ESVČ, keďže vo svojich 144 delegáciách a úradoch zastupuje hodnoty Únie na celom svete; víta preto, že ESVČ nedávno prijala „Zásady profesionálneho správania"; nabáda ESVČ, aby organizovala systematickú odbornú prípravu a osvetu v oblasti náležitého správania všetkých svojich pracovníkov;

40. konštatuje, že ESVČ ponúka kurzy odbornej prípravy o etike v rámci uvítacích stretnutí pre novoprijatých pracovníkov a v rámci seminárov pred vyslaním veľvyslancov Únie; ďalej s uspokojením konštatuje, že všetci manažéri vymenovaní Úniou sú povinní absolvovať kurz „Vytváranie pracovného prostredia bez obťažovania"; vyzýva ESVČ, aby súčasťou povinnej prípravy na vyslanie do delegácií Únie a úradov bol aj všeobecný kurz etiky;

41. konštatuje, že v roku 2021 Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF") vyšetroval päť prípadov týkajúcich sa zamestnancov ESVČ, z ktorých štyri boli uzavreté bez odporúčaní a jeden bol uzavretý s odporúčaniami; žiada ESVČ, aby poskytla orgánu udeľujúcemu absolutórium informácie o vykonávaní týchto odporúčaní;

42. konštatuje, že počas roka 2021 ESVČ nekomunikovala s Európskou prokuratúrou, ale že ESVČ je pripravená spolupracovať a že iniciatíva na možné memorandum o porozumení medzi oboma útvarmi je na strane Európskej prokuratúry; konštatuje, že úzka spolupráca s úradom OLAF a Európskou prokuratúrou je dôležitá v rámci všeobecnej stratégie boja proti podvodom;

43. víta skutočnosť, že ESVČ je v procese aktualizácie svojej stratégie boja proti podvodom v nadväznosti na metodiku a usmernenia OLAF-u pre stratégie boja proti podvodom na rok 2021; víta, že ESVČ plánuje zabezpečiť, aby sa školenia zamerané na zvyšovanie informovanosti týkali všetkých kategórií zamestnancov; nabáda ESVČ, aby takéto školenia boli povinné aspoň pre všetkých zamestnancov, ktorí budú vyslaní do zahraničia; žiada ESVČ, aby informovala orgán udeľujúci absolutórium o novej stratégii, keď bude dokončená, vrátane informácií o jej šírení medzi zamestnancami;

44. konštatuje, že ESVČ dostala od európskej ombudsmanky 16 žiadostí, z ktorých v 13 prípadoch sa dospelo k záveru, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, zatiaľ čo v jednom prípade sa zistil nesprávny úradný postup a dva prípady sú stále otvorené; s uspokojením konštatuje, že ESVČ sa zaviazala prijať následné opatrenia na základe odporúčaní ombudsmanky v dvoch prípadoch, v ktorých ombudsmanka takéto odporúčania vydala;

45. vyzýva ESVČ, aby monitorovala pozície bývalých vedúcich pracovníkov a vedúcich delegácií vzhľadom na ich citlivú politickú úlohu; vyzýva ESVČ, aby systematicky skúmala možné problematické odchody do súkromného sektora alebo organizácií tretích krajín a naďalej monitorovala pracovnú činnosť bývalých vyšších úradníkov do skončenia povinného obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, keďže neriešené situácie konfliktov záujmov môžu ohroziť presadzovanie vysokých etických noriem v celej administratíve Únie;

46. s uspokojením konštatuje, že viaceré situácie, v ktorých zamestnanci misií deklarovali konflikty záujmov, sa riešili tak, že dotknuté osoby boli oslobodené od vykonávania určitých úloh; s uspokojením konštatuje, že ESVČ uplatnila obdobie, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, v prípade troch úradníkov na dôchodku, pokiaľ ide o zotrvanie v profesionálnych kontaktoch s bývalými kolegami, a že ESVČ nedostala žiadnu sťažnosť na porušenie tohto obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov;

47. vyzýva ESVČ, aby všetkým úradníkom, ktorí odišli zo služby, zakázala lobizmus a zastupovanie záujmov v celom období, počas ktorého sa musia vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov;

48. naliehavo vyzýva ESVČ, aby bezodkladne nadviazala na svoje oznámenie o prijatí a vykonávaní samostatných vykonávacích ustanovení týkajúcich sa vonkajších činností a úloh, ktoré tvoria právny základ sui generis pre vedúcich delegácií, aby mohli lepšie chrániť imidž a povesť Únie ako celku;

49. konštatuje, že ESVČ nemá priamu úlohu v právnych predpisoch Únie, zohráva však dôležitú úlohu, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa sankcií a rokovaní o medzinárodných obchodných dohodách, ktoré majú značný regulačný vplyv; preto by považoval za mimoriadne vhodné, aby sa ESVČ pripojila k registru transparentnosti Únie na základe dohody o úrovni služieb; vyzýva ESVČ, aby zverejňovala všetky stretnutia s lobistickými organizáciami všetkých typov vrátane stretnutí vedúcich delegácií Únie s cieľom zlepšiť transparentnosť;

50. s uspokojením konštatuje, že v roku 2021 neboli nahlásené žiadne prípady oznamovania protispoločenskej činnosti a že ESVČ uplatňuje usmernenia Komisie o oznamovaní protispoločenskej činnosti a sprístupňuje ich na intranete ESVČ;

51. vyzýva na ukončenie využívania externých spoločností, ktoré podľa rebríčka Yale University ([1]) naďalej pôsobia v Rusku;

Digitalizácia, kybernetická bezpečnosť a ochrana údajov

52. konštatuje, že v porovnaní s rokom 2020 sa investície do IT projektov a zariadení znížili o 6,4 % na 22 290 743 EUR, zatiaľ čo investície do bezpečnosti sa zvýšili o 24,6 % na 5 778 000 EUR;

53. víta skutočnosť, že ESVČ v roku 2021 pokračovala v modernizácii a obnove technického vybavenia, napríklad zdvojnásobením šírky pásma siete s cieľom zlepšiť podmienky práce na diaľku a inštaláciou viac ako 500 nových videokonferenčných zariadení v ústredí a delegáciách Únie; ďalej víta, že ESVČ plne digitalizovala svoje ľudské zdroje, administratívne a finančné pracovné postupy, čím zvýšila organizačnú efektívnosť;

54. konštatuje, že kybernetická bezpečnosť sa stáva čoraz dôležitejším prvkom, ktorý treba zohľadniť, a víta, že ESVČ distribuovala nový systém na stupni utajenia Únie (Union restricted) v rámci celej ESVČ s cieľom zabezpečiť bezpečnú komunikáciu na stupni utajenia Únie a že boli prijaté opatrenia na zabezpečenie možnosti európskych komisárov a iných osôb umožniť utajované hovory; víta skutočnosť, že ESVČ uchováva prísne utajované skutočnosti v bezpečných systémoch, ktoré sú úplne izolované od iných sietí a internetu;

55. so znepokojením konštatuje, že riešenie ESVČ na monitorovanie bezpečnostných incidentov a udalostí (SIEM) vygenerovalo v roku 2021 viac ako 16 000 kybernetických upozornení, ktoré viedli k identifikácii 236 skutočných kybernetických útokov, ktoré nie všetky viedli k narušeniu údajov; vyzýva ESVČ, aby sa naďalej intenzívne venovala kybernetickej bezpečnosti a hybridným hrozbám, najmä tým, ktoré sú sponzorované cudzími štátmi, a aby spolupracovala s ostatnými inštitúciami Únie a členskými štátmi s cieľom identifikovať takéto hrozby a čo najviac chrániť infraštruktúru Únie; zdôrazňuje, že informovanosť o kybernetickej bezpečnosti a systematický program odbornej prípravy pre všetkých zamestnancov vrátane manažmentu sú kľúčovými prvkami účinného rámca kybernetickej bezpečnosti;

56. s uspokojením konštatuje, že európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) vykonal v roku 2021 tri inšpekcie týkajúce sa ESVČ a že všetky inšpekcie sa považujú za ukončené bez ďalších pripomienok;

57. víta skutočnosť, že ESVČ prijala stratégiu hostingu, ktorá zabezpečuje, že hlavný pracovný obsah zostáva v priestoroch a jej údaje sú na serveroch, ktoré sú priamo vo vlastníctve a pod kontrolou ESVČ; naďalej vyzýva ESVČ, aby zabezpečila, že údaje Únie sa budú v čo najväčšej miere uchovávať len v zariadeniach EÚ/EHP; ďalej víta, že ESVČ naďalej zabezpečuje, aby informácie a komunikácia týkajúce sa spracovania osobných údajov boli zrozumiteľné a v plnom súlade s právnymi predpismi Únie;

([1]) https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain

58. konštatuje, že ESVČ posudzuje riešenia s otvoreným zdrojovým kódom rovnocenne s riešeniami s vlastným zdrojovým kódom a používa rad produktov s otvoreným zdrojovým kódom pre vývojárov, hostingové riešenia, aplikačné servery a identifikáciu a správu prístupu;

59. s uspokojením konštatuje, že ESVČ prijala politiku hostingu a udržiava centrálne úložisko všetkých informačných systémov a technických služieb súvisiacich s obchodnými aplikáciami a službami; ďalej konštatuje, že v prípade informačných systémov umiestnených v priestoroch sa systém aj jeho údaje nachádzajú na serveroch, ktoré sú priamo vo vlastníctve a pod kontrolou ESVČ, a že úradník pre ochranu údajov zabezpečuje spoľahlivé kontroly ochrany údajov;

Budovy

60. konštatuje, že ESVČ má veľmi rozsiahly a zložitý fond budov, ktorý tvoria budovy v sídle v Bruseli, približne 180 kancelárskych budov a 150 rezidencií veľvyslancov EÚ po celom svete; súhlasí s tým, že v Bruseli a vo väčšine krajín sveta, kde Únia predpokladá, že si ponechá zastúpenie, sa z dlhodobého hľadiska pravdepodobne ušetrí na vlastníctve budov namiesto ich prenájmu;

61. víta, že ESVČ začala prispôsobovať kancelárske priestory novým spôsobom práce s cieľom vytvoriť atraktívne pracovné prostredie a zabezpečiť čo najefektívnejšie využívanie svojich budov z hľadiska životného prostredia; zároveň žiada, aby sa takýto vývoj realizoval v úzkej spolupráci so zamestnancami;

62. veľmi víta, že ESVČ podporuje cieľ klimatickej neutrality a že ESVČ uprednostňuje budovy s environmentálnou certifikáciou; nabáda ESVČ, aby zavádzala opatrenia na úsporu energie aj v existujúcich budovách; víta, že ESVČ už nainštalovala fotovoltické zariadenie s plochou 355 m^2 na streche svojho sídla a v 18 delegáciách Únie, a vyzýva ESVČ, aby rozšírila investície do solárnych panelov na celom svete; žiada ESVČ, aby vypracovala analýzu nákladov a prínosov, najmä systému inštalovaného v budove v Bruseli, s cieľom poskytnúť ju ostatným inštitúciám Únie, ktoré doteraz takéto systémy neinštalovali;

63. konštatuje, že ESVČ naďalej kladie veľký dôraz na bezpečnosť v ústredí, ako aj v delegáciách Únie a úradoch; vzhľadom na súčasnú geopolitickú situáciu víta aj zintenzívnenie práce na predchádzaní špionážnym hrozbám; podporuje ESVČ vo zvyšovaní jej bezpečnostných opatrení na ochranu zamestnancov a fyzickej a digitálnej infraštruktúry pred hrozbami a útokmi;

Životné prostredie a udržateľnosť

64. veľmi víta, že ESVČ zaviedla systém environmentálneho manažérstva (EMS), ktorý zahŕňa oblasti, ako sú úspory energie, mobilita zamestnancov, limity emisií CO_2 pre služobné vozidlá, informačné technológie, ekologické obstarávanie, recyklácia a triedenie odpadu atď., ktoré sa majú postupne zlepšovať;

65. konštatuje, že ESVČ prijala a zaviedla iniciatívy na podporu udržateľnej mobility svojich zamestnancov a stanovila si ciele do roku 2023, aby približne 80 % zamestnancov používalo ekologické dopravné prostriedky; vyzýva ESVČ, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o pokroku pri plnení týchto cieľov;

66. víta, že ESVČ v marci 2021 iniciovala zber environmentálnych údajov od delegácií Únie týkajúcich sa spotreby energie a vody, vzniku odpadu, dochádzania do práce, zeleného obstarávania a spotreby materiálov, ako sú papier a palivo atď.; nabáda ESVČ, aby v tejto iniciatíve pokračovala a rozšírila ju na všetky delegácie a uľahčila výmenu najlepších postupov medzi delegáciami;

67. víta skutočnosť, že ESVČ sa podieľa na činnosti medziinštitucionálneho asistenčného pracoviska pre zelené verejné obstarávanie a že delegáciám Únie poskytuje podporu v súvislosti s environmentálnymi kritériami pre dokumenty o verejnom obstarávaní; nabáda, aby sa tieto kritériá postupne rozdelili medzi všetky delegácie Únie, a žiada ESVČ, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podávala správy o pokroku v tejto oblasti;

Medziinštitucionálna spolupráca

68. víta, že medzi ESVČ a Komisiou sa uzavreli dohody o výmene dokumentov s obmedzeným prístupom a že medzi ESVČ a Generálnym sekretariátom Rady, ako aj Komisiou bola dohodnutá osobitná dohoda o úrovni poskytovaných služieb týkajúca sa poskytovania vysoko utajovaných zabezpečených hlasových systémov a systémov výmeny správ, ktoré sú vzhľadom na geopolitický kontext čoraz dôležitejšie;

69. víta skutočnosť, že ESVČ uzavrela a podpísala dohodu o zriadení delegácie Únie v Spojenom kráľovstve;

70. víta skutočnosť, že ESVČ vyhlasuje, že má dobrú spoluprácu s úradom OLAF a Európskym dvorom audítorov (EDA) založenú na vzájomnej dôvere s pravidelnými stretnutiami na rôznych pracovných úrovniach s cieľom predchádzať podvodom, vyšetrovať a vykonávať priebežnú audítorskú činnosť a implementovať odporúčania; rozhodne nabáda ESVČ, aby si vytvorila rovnakú dôveru a spoluprácu s Európskou prokuratúrou;

Komunikačná činnosť

71. konštatuje, že rozpočet ESVČ na strategickú komunikáciu a činnosti verejnej diplomacie v roku 2021 predstavoval viac ako 26,17 milióna EUR na podporu komunikačných činností v ústredí a vo všetkých delegáciách Únie;

72. víta, že priority v komunikácii sú venované oblastiam, ako sú hodnoty a záujmy Únie, reakcia na medzinárodnú zdravotnú krízu a opatrenia v oblasti klímy, a že delegácie Únie sa zamerali na tematické dni, ako sú Deň Európy, pochody Pride, Deň žien, Týždeň diplomacie v oblasti klímy atď.;

73. nabáda ESVČ, aby spolupracovala s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov s cieľom využiť dve otvorené platformy sociálnych médií, EU-Voice a EU-Video, ktoré boli spustené ako verejný pilotný projekt na podporu využívania bezplatných sociálnych sietí s otvoreným zdrojovým kódom;

74. zdôrazňuje, že ESVČ úzko spolupracuje s nezávislými médiami a partnermi z občianskej spoločnosti v regióne Východného partnerstva s cieľom budovať ich kapacity na boj proti zahraničnej informačnej manipulácii a hrozbám zasahovania; víta, že ESVČ spolupracuje s Ukrajinou na podpore jej úsilia o strategickú komunikáciu tvárou v tvár nevyprovokovanej vojenskej agresii zo strany Ruska, aby sa zabezpečilo, že ruská manipulácia s informáciami sa odhalí a bude sa jej čeliť;

75. vyzýva ESVČ, aby posilnila delegácie Únie v krajinách Východného partnerstva; zdôrazňuje potrebu pomáhať krajinám Východného partnerstva, ktoré trpia vojenskou agresiou Ruska voči Ukrajine, a účinnejšie informovať svojich občanov o politikách Únie;

76. veľmi víta, že ESVČ významne investovala do posilnenia a budovania odolnosti voči dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu do záležitostí Únie, a to aj prostredníctvom reorganizácie odboru strategickej komunikácie v roku 2021, a to zvýšením počtu tímov zameraných na Čínu, prijatím 27 pracovníkov pre strategickú komunikáciu so sídlom na delegáciách Únie a zriadením centier pre výmenu informácií a analýzu v celej Únii s cieľom umožniť ESVČ lepšie riešiť manipuláciu s informáciami a zasahovanie; zdôrazňuje, že ESVČ je hlavnou inštitúciou Únie zodpovednou za boj proti zahraničnému zasahovaniu;

77. vyzýva ESVČ, aby posilnila úlohu delegácií Únie v tretích krajinách s cieľom posilniť ich schopnosť odhaľovať dezinformačné kampane ohrozujúce demokratické hodnoty, ktoré riadia zahraničné štátne subjekty; okrem toho žiada ESVČ, aby posilnila angažovanosť delegácií Únie v našom susedstve a krajinách západného Balkánu s cieľom podporiť aktívnejšiu a účinnejšiu komunikačnú politiku o európskej perspektíve a poskytnúť čo najlepšiu pomoc krajinám zapojeným do prodemokratických a proeurópskych reforiem; vyzýva delegácie Únie, aby pokračovali vo svojom koordinovanom úsilí o zvýšenie viditeľnosti projektov financovaných z prostriedkov Únie;

78. so znepokojením berie na vedomie vyhlásenie vysokého predstaviteľa počas výročnej konferencie veľvyslancov EÚ v roku 2022, v ktorej uviedol, že správy delegácií Únie prišli príliš neskoro a že bol lepšie informovaný médiami; vyzýva ESVČ, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o zistených nedostatkoch a opatreniach prijatých na ich riešenie.

79. nabáda delegácie Únie, aby spolupracovali s miestnymi aktérmi, organizáciami občianskej spoločnosti a sociálnymi partnermi v tretích krajinách a aby ich podporovali s cieľom podnecovať sociálny dialóg a dialóg o právnom štáte, základných právach a boji proti korupcii; žiada delegácie Únie, aby pozorne sledovali stav demokracie v rôznych krajinách a poskytovali logistickú a technologickú podporu obhajcom ľudských práv a pôvodného obyvateľstva, najmä ženám; vyzýva delegácie Únie, aby pokračovali v koordinovanom úsilí o zvýšenie viditeľnosti projektov financovaných z prostriedkov Únie, najmä v kandidátskych krajinách.